

lokiĝo) : ~ la tero kuŝas ŝtono Z ; sidi ~ seĝo, ~ allajo Z ; ripozu ~ kuŝejo Z ; teni la piedojn ~ benkelo Z ; ~ ĉevalo de najbaro la ŝarĝo ne pezas Z ; bastoneto ~ kiu oni tenas plumon por skribado estas plumingo Z ; havi ~ si ĉifonaĵojn Z ; eĉ unu polveron vi ne trovos ~ lia vesto Z ; la porde turniĝas ~ sia hoko Z ; ~ la sojlo ; vi estas la plej feliĉa homo ~ la tero ; pakajo mia estas ~ la ŝipo Z ; la pastro brutlugu tion ~ la altaro Z ; spikoj rostitaj ~ fajro Z ; ~ kruta ŝtuparo li levis sin al la legmento Z ; kio estis ~ la fundo de tiu koro ? B ; (f) mizero ~ (aldone al) mizero Z. b) (kun translokiĝo) : senuiva li falis ~ la teron Z ; mi metos ~ min zibelan pelton Z ; meti sin ~ la genuojn Z ; meti la belelojn prete ~ la tablo Z ; verŝi akvon ~ florojn ; la nubo levigadis de ~ la tabernaklo Z. 2 Pozicion de objekto, kiu, tute aŭ parte, kovras alian ne pli malaltan ol ĝi mem : ~ la ĉielo staras la bela suno Z ; la suno hele lumis ~ la serena ĉielo Z ; ~ lia vizaĝo mi vidis ĝojan rideton Z ; ankoraŭ ĉiam nuboj ~ la frunto Z ; pentraĵo pendus ~ muro B ; ~ salikoj ni pendigis niajn harpojn Z ; skribi ~ papero ; floroj brodiĝas ~ glata fono. 3 Pozicion de estulo aŭ objekto, kiu estas lokita en loko libera, senkonstrua aŭ senkovra : promenante ~ la strato mi falis Z ; pasi ~ la placo Z ; ~ la bordo de la maro staris amaso da homoj Z ; ~ la korto staras koko Z ; ~ tiuj herboriĉaj kampoj paŝtas sin brutaroj Z ; ili loĝas, vojaĝas ~ la kamparo ; mi ĉesigos en la urboj de Judujo k ~ la stratoj de Jeruzalem la sonojn de ĝojo Z ; mi loĝas ~ (en) la strato X ; mi irigos vin ~ rekta vojstreko Z ; ne ekpaŝu ~ la vojo de malbonuloj Z ; malsupreniri ~ la korton Z ; tra la fenestro la vaporo iras ~ la korton Z ; mi iradas de strato ~ straton Z. 4 Generale la pozicion ; = ĉe : ~ la dekstra flanko ; ~ la flanko de sunleviĝo Z ; ~ la horizonto ; li tie falis k mortis ~ la sama loko Z ; se mi estus ~ ŝia loko, mi ne farus tion Z ; li havas la kapon ~ ĝusta loko Z ; ~ ĉiu loko estas la okuloj de Dio Z ; ~ ĉiu paŝo ni renkontis barojn Z ; la vorto estis preta ~ miaj lipoj Z ; bonkora instruo estas ~ ŝia lango Z. 5 Generale la direkton ; = al : ili sin felis kvinope ~ min Z ; jeli sin ~ la kolon de iu Z ; rigardi ~ la maron k ~ la multajn ŝipojn Z ; li rigardas mal-

supren ~ la kampon Z ; li rigardis ~ mian vizaĝon Z ; direkti sian rigardon ~ iun Z ; la forĝisto blovas fajron ~ karbojn Z ; la malamiko etendis siajn manojn ~ ĉiujn siajn grandvaloraĵojn Z ; lia rigardo estis fiksita ~ unu punkto Z. 6 (f) Ricevon de iu efiko, influo aŭ eco, akcepton de iu tasko aŭ respondec ks, t.e. metaforan uzadon de la propra signifo (surestado, kovrado, premado, ŝarĝado) : beno estas ~ lia kapo Z ; Mia spirito estas ~ vi Z ; li portis ~ si la pekon de multaj Z ; puni ~ la idoj la malbonagon de patroj Z ; ~ vin falas la malbeno Z ; tiuj provoj estis fonditaj ~ naiva espero Z ; mi prenos ~ min la respondecon Z ; ŝi prenis ~ sin la formon de malriĉa virino Z ; havi influon ~ iun, ~ ion (Vd INFLU) ; ~ la danan tronon mi havas rajton Z ; la reĝo ne metis atenton ~ la raporton de la komisio Z.

IIe Pref. samsignifa : ~flugi ~ tegmenton Z ; ~iri monton Z ; ~meti veston : ~verŝi oleon ~ altaron Z.

suro ♥. Muskola elstaro, kiu formas la malantaŭan parton de la kruro.

* **Surda**. 1 Tute ne havanta la kapablon aŭdi : plej nekuraceble ~a estas tiu, kiu ne volas aŭdi. 2 Malbone aŭdanta : la maljuneco iom ~igis min. 3 (f. iu) Ne volanta aŭdi pro senkompato, kolero, ktp ; obstine senceda : resti ~a al ia peto Z, por ia peto ; prediki al ~uloj Z (vane peni por persvadi). 4 (f. io) Mallaŭta, malsonora k malpreciza : ~a voĉo Z ; al miaj ĝemoj nur per ~aj tonoj respondas la ondegoj Z ; ~a malamo B ; sufiĉe, interrompis ~e la princo B (Kp OBTRA).

surfaco B = supraĵo 1 k 2.

surogato Z. Produkto, kiun oni povas uzi anstataŭ iu alia, ĉar ĝi posedas proksimume samajn ecojn sed estas pli mal-kara.

surpliso Z (K). Lina ĥorvesto por ekleziulo.

* **Surprizi** (tr). 1 (iu) Subite k neatendite alveni : la taĉmento ~is (~e atakis) la malamikon apud la arbaro B. 2 (io) Mirigi per sia neatenditeco : la novaĵo ~is ĉiujn B.

* **Surtuto**. Longa vira vesto kun longa basko tute ĉirkaŭanta la korpon : la ruĝaj ~oj de la doganistoj Z. Kp REDING-